

VIKUSKIFTI

10. JUNI 2016

Vælkomin hennara hátign

Margreta drotning er hjartaliga vælkomin til Føroya á vitjan

Fyrrverandi sambandshøvdingi finst at føroysku miðlunum, serliga Kringvarpinum og Miðlahúsinum, fyri ikki at vera nóg blíðir við hennara háting, Margretu drotning, sum kemur á vitjan sunnudagin.

– Nei, tað eru fjølmiðlar, sum hava vent føroyska gestabliðnið á ranguna. Tak t. d. ætlaðu drotningavitjanina í fjør. Hana forpurraði KVF við undanførsluni, at val skuldi vera, skrivar Edmund Joensen.

Tað er kent, at nógv fólk eru sera hugtikin av kongshúsum og fjeppast í kendum fólkom. Edmund Joensen er í so máta tikin úr leikum, tí hann sær als einki galið við hvørki kongshúsi, monarkii ella nøkrum sum hennara hátign ger ella sigur.

– Mangan havi eg hitt drotningina á máli, og fá munnu vitja Føroyar og føroyingar við so ektaðum áhuga sum júst hon, skrivar hann.

Og tað er væl skiljandi, at líkindini hjá Edmundi Joensen fyri at verið afturvaldur á fólkating vóru størri, um hann og Kaj Leo kundu gingið við drotningini ímillum sín valdagin í fjør, men serliga hóskaði hevði tað tó ikki verið.

Edmund Joensen heldur fram:

– Tak eisini Sosialin, sum í oddagrein beint áðrenn drotningavitjanina í 2010 almannakunngjörði, at frægast hevði verið við einum forseta, sum kann skiftast út.

Hvør skal siga: fá onkran annan at vera ríkisovasta. Er tað gestabliðni? spyr hann.

Vit kunnu lova Edmundi, at vit skulu gera okkara til at vera blíð við drotningina

– sjálvt um vit halda, at hon fyri tað mesta vitjar av plikt, og sjálvt um vit kunnu staðfesta, at hini í húski hennara sýna Føroyum og føroyingum sera lítlan áhuga.

At skipanin við kongshúsi hoyrir eini farnari tíð til er aktuella kjakið um apasjuna í Danmark eitt tekin um. Tað er kanska býtt, at føroysk vinna ikki hevur gjørt sær dælt av kongshúsinum at vinna marknaðir úti í heimi – nytta hevði verið í tí.

Fyri tað um vit halda, at tað hoyrir farnari tíð til at fólk verða fødd í slík embæti, og at tað ikki umboðar fólkaraði, so skal hennara hátign vera hjartaliga væl komin. Hon hevur ikki valt lívsleið sína sjálv.

Men alt kann broytast, eisini monarkiið í Kongeriget Danmark.

Visti tú?

At fyrsta kongavitjan í Føroyum var 25. juli í 1874?

TJÓVUR Á NÁTT

Fór tómhentur

Hósnáttina hevði onkur brotið inn í matstovuna Etika á Áarvegnum

Hildur Hentze, kanningarleiðari, segði við in.fo, at tjóvurin hevur brotið ein rút í bakdyrnum og sloppin inn tann vegin.

– Hann larmaði tó so mikið illa, at ein gestur á Hotel Hafnia vaknaði og sá, hvat var á vási. Hann ringdi tí eftir lögregluni, sum var skjót á staðnum, sigur hon.

Tjóvurin hevur møguliga lagt til merkis, at hann er uppdagaður, tí áðrenn lögreglan kemur á staðið, er hann farin til rýmingar.

– Í tí at lögreglan kemur á staðið, síggja vit halaferðina á honum fara um hornið ovast í Amtmansbrekkuni, men hann var horvin, tá vit komu niðan brekkuna, sigur Hildur Hentze.

Vitnið helt, at tjóvurin kanska var rýmdur við nøkrum fløskum, men Hildur Hentze sigur, at tjóvurin einki fekk við sær.

– Tey, ið varða av handlinum hava verið á staðnum og kunnu staðfesta, at einki er tikið, sigur hon.

Um tjóvin siga tey, at hann er høgur maður í myrkari hettutroyggju, og lögreglan arbeiðir enn við at fáa fatur á honum.

Les eisini blaðið á telefonini

Í blaðnum...

Drotningina eiga vit øll

Edmund Joensen
Kjak síða 28

Frálíki tokførarin Benito

Høgni Djurhuus
Umafturasturum
síða 40

FYRSTA KONGAVITJANIN

Doyði í føvninginum á kongi

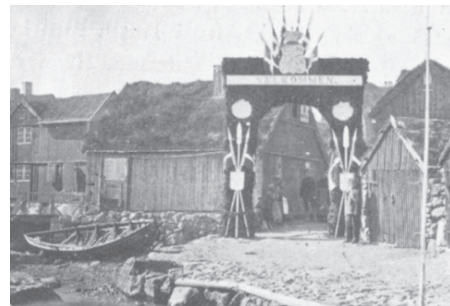
Borgarstjórin í Havn small deyður í føvningin á Kristiani IX kongi

Tað var ein sorgardagur, tá kongur vitjaði í Føroyum á fyrsta sinni tann 25. juli í 1874. Sorgardagur var tað ikki, tí at Kristian kongur IX og Valdemar prinsur komu á vitja, men sorgardagur var tað, tí fyrsti borgarstjórin í Havn, Andreas Christian Lützen doyði hendan dagin í føvningin á kongi, sum hann stóð og helt móttøku fyri honum á Kongabrúnni í Havn, sum varð bygd til endamálið.

A. C. Lützen var tann fyrsti av Lützenættini í Føroyum. Hann kom higar sum fyrsti lærari við Almueskolen (kommunuskúlan). Hann giftist við Evu Margretu úr Baianstovu.

Sum lærari, lögtingsmaður og borgarstjóri var tað náttúrligt, at A. C. Lützen helt móttøkurøðuna. Nógvar varð gjørt burtúr, og eitt heiðursportur varð reist millum Baianstovu og Geilina, og Kongabrúgvinn varð steinsett – og fekk óivað eisini navnið harfrá.

Meðan A. C. Lützen heldur røðuna, fer hann at skelva á málinum og verður illa til passar. Kongur sær, at okkurt er galið, og fer

Heiðursportrið, har A. C. Lützen helt røðu, tá hann small deyður í føvningin á kongi 25. juli 1874

yvir til hansara og tekur í hondina á honum, men tá smellur hann í føvningin á kongi, og doyir.

Anna Evensen, dóttir teirra, skrivar í endurminningunum, at »det var den bedste død, som fader kunde få, fordi han var så glad i kongen...«

Kongur var sum vera man illa við av hesum tilburðinum, og hann spurdi, um A. C. Lützen hevði børn at forsyrgja. Men hann var jú komin nakað til árs. Men konan fekk pensjón frá kongi, so leingi hon livdi.

ROYALTY

»Drotningin kemur á vitjan í Føroyum sunnudagin. Tað hevði sømt seg, at fjølmiðlar sum KVF og Sosialurin – um ikki annað – duga sær hógv og vanligan fólkaskikk«

Edmund Joensen, sum ofta hevur tosað við drotningina

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo